

Botaniska Föreningen i Göteborg och Västergötlands Botaniska Förening

Exkursionsprogram för vegetationsperioden 2010 (del 1)

För exkursionerna gäller följande:

- Deltagande i exkursioner bör anmälas, om ej annat anges, till Erik Ljungstrand (0708-559628). Uppge vilken exkursion, namn, telefonnummer och eventuell tillgång till bil. Om du inte anmält dig minskar möjligheten att få plats i bil för vidare transport. Bilburna bör alltid anmäla sig – för planeringens skull, samt om möjligt infinna sig vid den första samlingsplatsen (om flera). Endast de som har anmält sig kan informeras om sena ändringar i programmet eller i det fall exkursionen skulle ställas in. Anmäl dig helst inte mer än en vecka i förväg – det blir så svårt att hålla reda på.
- Fältklädsel, inklusive stövlar, rekommenderas (om ej annat anges). Glöm ej luppen!
- Ta med matsäck (även på kvällsexkursionerna, om du så önskar).
- Samåk i största möjliga utsträckning. På många lokaler är parkeringsmöjligheterna starkt begränsade. Åk gärna kollektivt där så är möjligt.
- Ersättningen till bilägaren är 18 kr per mil, vilken insamlas bland medföljande passagerare, om ej annat överenskommit.
- Kontrollera noga kollektivtrafikens linjer och tider, då ändringar kan ha skett efter programmets tryckning.
- Floravårdsexkursioner arrangeras i samverkan mellan Länsstyrelsen och våra floravårdsansvariga. Program för dessa meddelas separat i "Calluna".
- Exkursionsprogrammets andra del (från senare delen av september) är ännu bara preliminärt fastställt; definitiva tider och platser kommer i häfte 3 av "Calluna".
- Till flertalet av våra exkursioner är även icke medlemmar välkomna att medfölja för att få uppleva hur trevligt vi har, men för exkursioner med begränsat deltagarantal gäller krav på medlemskap (i BFiG eller VBF) redan vid anmälan.
- Eventuella frågor ställs till Eva Andersson (031-583141), Ingvar Bergström (0300-25710), Erik Ljungstrand (se ovan), Elisabet Sjökvist (0768-214850), Anders Bertilsson (0392-23015) eller direkt till exkursionsledarna.

Torsdag 15 april: Blåsipp utflykt till **Pjonken**, längst uppe i norr på **Björkö** under ledning av *Håkan Olsson*. Här finns en av Göteborgstraktens rikaste blåsippsförekomster, det berömda "blåsippshavet", som vi hoppas vid denna tid nästan skall "inbjuda till bad". Ca 3 km vandring i lätt terräng. Samling vid Lilla Varholmens färjeläge kl. 17:30, färja till Björkö avgår kl. 17:38. Anmälan senast 13 april.

Lördag 17 april: Hallands Botaniska Förenings mosippsexkursion till Mästocka skjutfält.

Söndag 18 april: Lavexkursion till **Särö Västerskog** med *Staffan Wall*. Naturre-servatet innehåller många gamla träd av ek, tall och al, vilka hyser en intressant lavflora. Vi kan få se bl.a. jättelav *Lobaria amplissima*, blylav *Degelia plumbea*, grynlav *Pannaria conoplea*, almlav *Gyalecta ulmi* och mussellav *Normandina pulchella*. Ca 2 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska

institutionen kl. 9:15 och vid Västerskogs parkering kl. 10:00. Tag med lupp! Samarrangemang med Göteborgs Svampklubb. Anmälan senast 16 april.

Onsdag 21 april: Traditionell kvällsvandring igenom **Vitsippsdalen** ledd av *Erik Ljungstrand*. Vitsipporna bör vid denna tid blomma som bäst; för övrigt kan vi få se bl.a. gulsippa, hålnunneört, stor nunneört, vårärt, skogsbingel, dårört, vätteros, (vanlig) vårlök och lundvårlök i blom, medan blott bladen av månviol och skogsstarr har hunnit komma upp. Ca 2 km promenad i lätt terräng. Samling vid växthusentrén kl. 17:30. Stövlar ej nödvändigt. Anmälan senast 19 april.

Lördag 24 april: Västergötlands Botaniska Förenings årsmöte (med exkursion?) i Vara.

Onsdag 28 april: Aftonvandring på **Fjärås Bräcka** med *Jan Kuylenstierna*. Backsipporna, kvällens huvudattraktion, borde vid denna tid stå i sin bästa blom, men vi kan även få se desmeknopp, sandkrassing, lundstarr m.m. Ca 2 km promenad i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:30 och vid Bräckans Naturum kl. 18:15. Anmälan senast 26 april.

Tisdag 4 maj: Kvällsutflykt till **Kallhedslunden** under ledning av *Aimon Niklasson*. Diabasgången ger förutsättningar för en rik lundflora här, nära Nordre Älvs mynning. Vi kan bl.a. få se blåsippa, gullviva, lundstarr och rikligt med lundslok. Ca 2 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:00 och vid busshållplatsen Kippholmen kl. 17:45 (buss 22 ankommer kl. 17:37) – OBS! parkeringsplats saknas numera här. Anmälan senast 3 maj.

Lördag 8 maj: Vårsvampsexkursion till **Slereboåns dalgång** i Risveden med *Lage Svensson*. Den gamla barrskogen hyser en rik "funga", men vilka svampar vi får se här på våren är ännu okänt. Ca 3 km vandring i mest lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 9:00 och på naturreservatsparkeringen vid Röserna kl. 10:00. Samarrangemang med Göteborgs Svampklubb. Anmälan senast 6 maj till Lage ([031-147315](tel:031-147315)).

Lördag 15 maj – söndag 16 maj: Helgexkursion ut till **KULLABERG** ledd av *Erik Ljungstrand* och *Richard Åkesson*. Mitt i "den fagra månaden maj" besöker vi det sägenomspunna berget som stiger upp rakt ur slätten och havet, och som hyser Sveriges artrikaste flora. Bland mycket annat kan vi hoppas få skåda glansbräken, månviol, skånskt oxbär (endem!), klippoxel, vårviol, stor bockrot, hästtunga, storfryle, vittätel, sticklosta, ekorrsvingel och mycket, mycket annat.

Planerad samling vid Mölle hamn 15 maj kl. 10:00. Planerad återkomst till Göteborg 16 maj på kvällen. Förläggning i dubbelrum på Margretebergs vandrarhem i Höganäs. Kostnad ca 450 kr, inklusive en övernattning, frukost och lunchpaket m.m., men exklusive middag och resor; de senare kan uppgå till ca 300 kr. Maximerat deltagarantal, högst 20 personer. Bindande skriftlig anmälan senast den 31 mars till Erik Ljungstrand, Järkholmsvägen, pl 614, 436 56 Hovås. Vid överanmälan får de sist anmälda utgå. Utförligare program sändes till de anmälda i april. **OBS!** Denna exkursion är endast öppen för

medlemmar i BFiG eller VBF.

Onsdag 19 maj: Aftonvandring i **Gunnebo** under ledning av *Marie Hurtig*. Parken kring slottet hyser en rik flora med bl.a. desmeknopp och lundstjärnblomma samt bland "gräsfröinkomlingarna" vitfryle, parkgröe, gullhavre och den vackra vitrapunkeln. Ca 3 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:30 och på parkeringen vid Stensjön kl. 18:00. Anmälan senast 17 maj.

Söndag 23 maj: Heldagsexkursion till **Brattön** i Hakefjorden med *Lars Arvidsson*. Från toppen av Blåkulla har vi en enastående utsikt, och ur öns mycket rika flora ser vi bl.a. glansbräken, rosenrot, klippoxel och vårvial. Ca 3 km vandrande i rejält kuperad terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 8:15, vid Rörtångens parkering kl. 9:30 och vid Rörtångens brygga kl. 9:40. Båt till Östra Brattön avgår kl. 9:45 och återkommer till Rörtången kl. 18:40. Anmälan senast 21 maj.

Onsdag 26 maj: En kvällstur till **Sillviks skalbank** ledd av *Anna Gebo*. Kalkkärret och de omgivande skalbackarna hyser en artrik vegetation med bl.a. blåsippa, vårfingerört, flera starrarter och intressanta kalkgynnade mossor – kanske ser vi även sankt Pers nycklar? Ca 3 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:15 och vid Lottkärrs gård kl. 18:00. Anmälan senast 24 maj.

Lördag 29 maj: Falbygdsexkursion till **Dala** under ledning av *Anders Bertilsson*. Vi vandrar från Stipakullen bort mot Nya Dala över artrika, hårdbetade torrängar; här finns de flesta av de speciella "Falbygdsväxterna", såsom toppjungfrulin, smalbladig lungört, Adam och Eva samt sankt Pers nycklar. Ca 2 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 7:45 och vid Stipakullens reservatparkering (mellan Stenstorp och Dala) kl. 10:00. Anmälan senast 27 maj.

Söndag 30 maj: Föreningen Bohusläns Floras årsmöte (med exkursion) i Uddevalla.

Onsdag 2 juni: Nybörjarexkursion till **Ganlet** vid Önnered med *Erik Ljungstrand*. Denna lilla udde på Nässets västsida har en omväxlande flora med många vanliga arter som vi studerar under denna kväll. Ca 1 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:30 och vid Ganlevägens slut kl. 18:00. Tag med någon flora, som "Kroken" och / eller "MoStEr"! Anmälan senast 31 maj.

Lördag 5 juni: Försommarutflykt till **Stora Dyrön** och **Stenungsön** ledd av *Inge-mar Jonasson*. Dyröns rika berggrund (metabasit) ger upphov till en artrik flora med bl.a. glansbräken, rosenrot, fjällkåpa, backtimjan och prickstarr; i samhället tillkommer etternässla och svartsenap. På hemvägen stannar vi till på Stenungsön för att beskåda bergbräken (nyfunnen!) och kambräken. Ca 3 km vandring i delvis kuperad terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 8:00 och vid Rönnängs brygga kl. 9:30. Båt till Dyrön avgår kl. 9:35. Anmälan senast 3 juni.

Måndag 7 juni: Kvällsvandring kring **Bohus fästning** under ledning av *Ragnhild Crawford*. Murarna runt den gamla gränsfästningen bör lysa av blåeld, murreva och färgkulla, och nedom dessa hoppas vi få se bl.a. odört, sprängört, stenfrö och bosyska. Ca 2 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:15 och på parkeringsplatsen vid fästningen kl. 18:00. Anmälan senast 4 juni.

Lördag 12 juni: Försommarvandring ute på **Näsbokrok** med *Jan Kuylenstierna*. Den betade kusheden har en rik och intressant flora; vi bör kunna få se bl.a. fjällnejlika, backsmultron, hjortron, småfingerört och vårklynne – möjligen även återfinna ostronörten? Ca 4 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 10:00 och vid reservatparkeringen kl. 11:00. Stövlar anbefalles! Samarrangemang med Hallands Botaniska Förening. Anmälan senast 10 juni.

Söndag 20 juni: *DE VILDA BLOMMORNAS DAG* i Norden. Se separat program på s. 8–9.

Lördag 26 juni – söndag 27 juni: Midsommarresa till nordliga **DALSLAND** ledd av *Claes Kannesten* och *Erik Ljungstrand*, med bistånd av *Bo Elofsson*. Vi besöker fagert blommande örtrika slätterängar och artrika kalkbarrskogar, delvis belägna på “Dalformationen”. Bland de växter vi hoppas få se kan nämnas kärr- och taggbräken, tandrot, hällebräcka, vårärt, svedjenäva, ögonpyrola, myskmadra, tidig fältgentiana, skogsklocka, klase- och sommarfibbla, rödsyssla, guckusko, brudsporre (i mängd!), tvåblad, sankt Pers nycklar samt strävlost.

Planerad samling vid Tisselskogs kyrka 26 juni kl. 10:00. Planerad återkomst till Göteborg 27 juni på kvällen. Förläggning mest i dubbelrum på Gammelgårdens vandrarhem i Bengtsfors. Kostnad ca 450 kr, inklusive en övernattnings, frukost och lunchpaket m.m., men exklusive middag och resor; de senare kan uppgå till ca 300 kr. Maximerat deltagarantal, högst 20 personer. Bindande skriftlig anmälan senast den 31 mars till Erik Ljungstrand, Järkholmsvägen, pl 614, 436 56 Hovås. Vid överanmälan får de sist anmälda utgå. Utförligare program sändes till de anmälda under maj. **OBS!** Denna exkursion är endast öppen för medlemmar i BFiG eller VBF.

Onsdag 30 juni – söndag 4 juli: Svenska Botaniska Föreningens Botanikdagar, detta år i Småland.

Torsdag 8 juli – söndag 18 juli: Storexkursion till **BALTIKUM** ledd av *Leif Andersson*. Exkursionen är annonserad redan i fjolårets “Calluna” och fullbokad.

Söndag 25 juli: Högsommarexkursion till **Verleskogen** i Risveden med *Pelle Dalberg*. En av de sista naturskogarna i vår trakt, nyligen räddad från avverkning. Vi vandrar genom en rätt gles gammal tallskog som inte är så artrik, men har andra värden, inte minst estetiska. Några ovanliga växter kommer dock att visas under kortstopp utmed vägen. Ca 3 km vandring i lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 9:00 och vid Hålanda kyrka kl.

10:00. Anmälan senast 23 juli.

Lördag 7 augusti: Skärgårdsutflykt till **Vrångö** (i Styrösö socken) under ledning av *Claes Gustafsson*. Öns rika högsommarflora lockar med bl.a. backvial, martorn, bohus- och skånsk marrisp samt hampflockel. Ca 4 km vandring i mestadels lätt terräng. Samling vid Saltholmens färjeläge ca kl. 9:00 (båttidtabellen kommer att ändras, så någon tid kan ännu ej anges, men den kommer att anges på Föreningens hemsida www.bfig.se så snart den blivit känd). Anmälan senast 5 augusti.

Söndag 15 augusti: Sensommartur till **Öckerö** och **Rörö** med *Erik Ljungstrand*. Vid Hjälvik på Öckerö beundrar vi strandvallmon, på Rörö skall vi försöka hinna med att se bl.a. ostronört, vattenmynta, prickstarr och engelskt marskräs. Ca 6 km vandring i mest småkuperad terräng. Samling vid Lilla Varholmens färjeläge kl. 10:30 (färja till Hönö avgår kl. 10:40) och vid Burö färjeläge kl. 12:20. Färja till Rörö avgår kl. 12:25 och återkommer till Burö färjeläge kl. 17:50. Samarrangemang med Hallands Botaniska Förening. Anmälan senast 13 augusti.

Tisdag 17 augusti: Kvällsutflykt till **Stora Amundön** ledd av *Aimon Niklasson*. Vi njuter av detta lättillgängliga strövområde, som äger bl.a. smal käringtand, strandloka samt både strand- och saltstarr. Kanske ser vi taggiga jätteostron i Kungsviken. Ca 2 km vandring i mest lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 17:00 och på parkeringen vid Amundö kl. 17:30. Anmälan senast 16 augusti.

Lördag 21 augusti: Vattenväxtkursion till några av **Vallesjöarna** under ledning av *Anders Bertilsson*. Vi börjar med ett kort besök vid "lagunen" för att beskåda röd andmat *Lemna turionifera*, som Erik Lj. upptäckte här i fjol. Sedan far vi till Ökull för att se på olika gölar och sjöstränder, varierande mellan rikt och fattigt. Här finns hjortron, blåsäv och gotlandsag. Ca 2 km promenad i mest lätt terräng. Samling vid Botaniska institutionen kl. 7:45 och vid Hornborgasjöns Naturum kl. 10:00. Stövlar anbefalles. Anmälan senast 19 augusti.

Söndag 22 augusti: Sensommarutflykt till **Varaskogen** i Forshem med *Olof Jansson*. Vi besöker artrika barrskogar med bl.a. hela sex olika pyrolor och fem jordstjärnor, varefter fuktheden utmed Vänerstranden ger t.ex. klockgentiana, ljungögontröst, dysäv och brunag. Vid Forshemsviken ses ett 10 ha stort lindbestånd med en makalös föryngring. Samling vid Botaniska institutionen kl. 7:45 och vid Forshems kyrka kl. 10:00. Anmälan senast 19 augusti.

Onsdag 25 augusti: Traditionell stadsvandring i **Göteborgs** innerstad ledd av *Erik Ljungstrand*. Åter vandrar vi på stenstadens gator för att beskåda vad där växer. Nya arter dyker upp varje år, men endast få av dem lever kvar; ibland försvinner även de gamla. Murruta, rödmalva och pilblad borde dock kunna utlovas – finns männe grenig väggört kvar? Samling vid Lejontrappan, Brunnsparcken kl. 17:30. Stövlar ej nödvändigt. Anmälan senast 23 augusti.

Lördag 25 september: Ruderatexkursion i Göteborgstrakten. Se häfte 3 av "Calluna".

För planeringen av ruderatexkursionen uppmanas alla medlemmar, som finner någon intressant lokal med mer eller mindre underliga ruderatväxter, att meddela detta till Erik Ljungstrand.